

MŪSŲ LIETUVA

NR. 1 (1484) - SEMANÁRIO - 1977 M. SAUSIS - JANEIRO 6 D. 2,00 kr.
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

Vaikai kaltina

Jaunas antros kartos lietuvis gavo darbą lietuviškoje darbovietėje, kur reikalinga lietuvių kalba. Pasirodė, kad jis tos kalbos nemoka, išskyrus vieną kitą žodį. Bet, anot A. Jakšto, „vienas žodis ne šneka, vienas vyras ne talka“. Kai darbovietės tautiečiai paklausė, kodėl jis, augęs lietuvių šeimoje, neišmoko lietuvių kalbos, atsakė: „Tėvai neišmokė“. Tai liūdna istorija, kuri kartojasi daugelyje šeimų išėivijoje. Ji liūdna ypač ta prasme, kad vaikas kaltina tėvus, ir tai su pagrindu. Dauguma sąmoningų lietuvių šeimų nuoširdžiai rūpinasi savo vaikų gimtąja kalba, tačiau yra nemažas nuošimtis ir tokių, kurie ją nesirūpina, nesistengia sudaryti sąlygų lietuvių kalbai išmokti. Jei vaikas parodo nenorą eiti į šeštadieninę mokyklą, tėvai lengva širdimi sutinka, sakydami „tai ir neik“. Bet tokios laikysenos pasekmės dažnai būna apgailėtinos — užaugę vaikai ir pamatę padarytą klaidą, ima kaltinti tėvus. Ir kas pasakys, kad tokiu atveju tėvai yra teisūs? Juk vaikas dar negali padaryti sprendimo, liečiančio savo ateitį. Jis tik vadovaujasi savo noru ar nenoru, kuris būna labai vaikiškas. Ir jeigu tėvai pritaria tokiam vaiko nusistatymui, prisiima ir atsakomybę, kuri visu svoriu išryškėja tik po keliolikos metų. Tada savo klaidą pamato ir tėvai, bet jau nebegali jos atitaisyti. Jiems belieka eiti į savo vaikų teismą ir išgirsti jo sprendimą.

Tokio vaikų teismo sulaukia tie tėvai, kurie nori pasirodyti „geri“. Jie, vadovaudamiesi klaidingai suprasta meile, leidžia vaikams daryti visa, ko jie nori, vengia betkokie spaudimo, išpildo visus vaikų pageidavimus. Bet kas tokiose šeimose atsitinka? Ogi jų vadovais tampa nebe tėvai, o vaikai. Pastarieji duoda toną, tampa savotiškais šeimos valdovais, kurių norus turi vykdyti tėvai. Pastarieji, praradę kontrolę, praranda ir savo įtaką. Jie skundžiasi, kad vaikai neklauso, nesiskaito su tėvais, peikia blogus laikus. Tačiau kas gi kaltas? Ir šiuo atveju daugiau kaltės tenka tėvams, nes iš pat pradžių jie pasirinko klaidingą linkmę — leido vaikams tapti šeimos valdovais. O ten, kur atsiranda valdovai, turi būti ir tarnai. Tokiose šeimose nukentia ir lituanistinis auklėjimas, nes vaikai nerodo noro, o tėvai nepajėgia to noro nei įkvėpti, nei vaikų ta kryptimi palenkinti. Tai pasekmė klaidingos auklėjimo linkmės. Taigi, praktiniai gyvenimo rezultatai rodo, jog tėvai lepūniška savo laikysena kenkia ne tik vaikams, bet ir sau, o drausmės šalininkai išveda vaikus į tinkamą gyvenimo lygį ir išvengia teismo.

Tokioje šviesoje iškyla ir lituanistinių mokyklų lankymas. Kiekvienų mokslo metų pradžioje kyla klausimas šeimose — ar siųsti vaikus į jas? „Gal jau užteks, nes ir vaikai nelabai nori, perkrauti kitomis pamokomis, nori šeštadieniais pailsėti...“ Drausminės linkmės šeimose tas klausimas sprendžiamas labai paprastai. Tėvas pareiškia, kad jų šeima yra lietuviška ir kad lituanistinis auklėjimas yra bendrojo švietimo dalis, kuri negali būti atskirta ar išmesta. Atsisakyti lituanistinio auklėjimo reiškia paneigti lietuviškąją kultūrą ir aplamai savąją tautą. Nė viena sąmoninga lietuvių šeima negali to padaryti, nes tai reiškia ir savęs paneigimą. Tokia šeima nepabūgsta nė tam tikro spaudimo į vaiką, jeigu jis nerodo noro eiti į lituanistinę mokyklą. Tai natūralus procesas. Juk vaikai kartais nenori daug net ir būtinų dalykų, bet tėvai suranda būdus jiems palenkinti. Gal daug kas neitų nė į reguliarias mokyklas, jeigu jos nebūtų privalomos. Visur reikalinga suvoni vadovaujanti ranka, kurios pasigendama lepūniško nusistatymo šeimose. Tai problema, kurią gali išspręsti tik tai pa-

Nuteisti keturi lietuviai?

Italijos spauda, radijas ir televizija spalio 31 d. plačiai paskelbė žinią apie keturių lietuvių uosto darbininkų pasmerkimą priverčiamiesiems darbams už dalyvavimą Rygoje protesto streike dėl mėsos stokos. Toji žinia, — rašo įtakingas Romos dienraštis „Il Tempo“, — tik dabar gauta iš rusų disidentų, kurie Politinių Kalinių Dienos proga surengė spaudos konferenciją Maskvoje. Keturi lietuviai uosto darbininkai jau gegužės mėnesį buvo suimti ir augščiausiojo sovietų teismo Lietuvoje rugpjūčio mėnesį nubauti nuo dvejų iki trejų metų priverčiamųjų darbų bausmėmis. Lietuviai uosto darbininkai, kaip įprasta oficialiai, būvę kaltinami sovietų valstybės ir jų socialinės santvarkos šmeižimu. Spaudos konferencijoje Maskvoje sovietų disidentai pranešė, kad Politinių Kalinių Dienos proga šiomis dienomis politiniai kaliniai Uralo, Mordavijos ir kitose priverčiamųjų darbų stovyklose pradėję bado streikus, reikalaujami geresnių gyvenimo sąlygų ir Helsinkio konferencijos nutarimų vykdymo.

„Laisvojo pasaulio spauda permažai kreipia dėmesio į Lietuvos jaunimo problemas! Net K. Bendrija, dešimčiai metų pralinkus po II-sios Vatikano santarybos, nespėjo išspręsti vidinio atsinaujinimo klausimų ir daug prarado jaunimo akyse! — rašo italų katalikų studi-

jų žurnalas „Adveniat Regnum“ šių metų naujausioje laidoje. Žurnalo bendradarbis Fabrizio Carli savo straipsnyje plačiai cituoja „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką“ ir iškelia Nijolės Sadūnaitės pavyzdį, kurios herojišką pasiaukojimą ir religinės laisvės bei žmogaus teisių gynimą taip mažai teįvertino vakariečių spauda. Jis rašo: „Nei niekšiškas Sadūnaitės pasmerkimas, nei tragiška Romo Kalantos auka, nei barbariškas ukrainiečių kunigo Mykolo Lukyj nužudymas (Vilniuje?) neatvėrė melo ir savinaudos bangose paskendusio pasaulio akių ir nesukėlė reikiamos reakcijos...“

Didysis Milano dienraštis „Corriere Della Sera“ straipsnyje „Kremliaus kova su oro piratais“ pažymi, kad pastaruoju metu ypač pagarsėjo nelegalių radijo laidų skaičius Sovietų Sąjungoje. Nemažai tų laidų lengvai pasiekia Vakarus ir perduoda įvairias žinias. Vienas „radijo piratas“ Lietuvos sostinėje Vilniuje, rašo Milano dienraštis, buvo sovietu nubautas trejų metų kalėjimo bausme už žinių registravimą ir jų perdavimą klausytojam Lietuvoje... Kl. R.

Red. pastaba. Dėl čia minimų nuteistųjų tautybės tenka suabejoti. Kitų šaltinių žiniomis, jie esą latviai ir rusai. Galimas dalykas, italai sumaišė latvius su lietuviais.

Amnesty International 1977 skelbia Sąžinės belaisviu metais

Strasburgas. — Tarptautinės organizacijos Amnesty International IX kongreso darbus Strasburge, Prancūzijoje, baigiant buvo paskelbtas išsamus raportas apie šios organizacijos veiklą ir politinių kalinių bei sąžinės belaisvių padėtį pasaulyje. Pagal paskelbtus duomenis, šimtas dvylikoje pasaulio kraštų įvairiuose kontinentuose tebėra pažeidžiamos pagrindinės žmogaus pilietinės teisės.

Amnesty International raporte pateikia konkrečius duomenis apie politinių kalinių ir sąžinės belaisvių padėtį Azijos, Afrikos bei Lotynų Amerikos kraštuose. Atskiroje ilgoje raporto dalyje yra aptariami Sovietų Sąjungo-

je vykdomi žmogaus teisių bei laisvių pažeidimai.

Amnesty International tikslas yra — sekti žmogaus teisių pažeidimus pasaulyje ir, galimybių ribose, padėti politiniais ir sąžinės sumetimais persekiojamiems žmonėms. Uždavinyš nėra lengvas, nes sąžinės belaisvių skaičius yra didelis, o žinių apie juos yra maža.

Siekdama dar labiau atkreipti pasaulio viešosios nuomonės dėmesį į pagrindinių žmogaus teisių bei laisvių pažeidimus, Amnesty International 1977 metus paskelbė „Sąžinės belaisviu metais“.

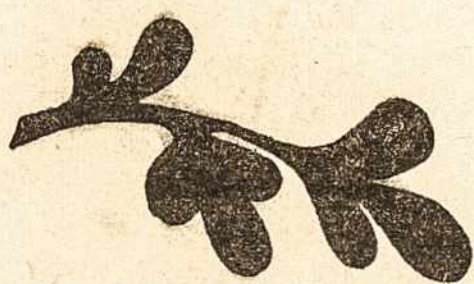
Draugas

čios šeimos. Jokia pašalinė įtaka negali jų paveikti, jeigu jos pačios neižvelgia pasirinktos linkmės klaidingumo. Į tai turėtų atkreipti dėmesį ypač antrosios kartos šeimos, kurios yra labiau paveiktos liberalinio auklėjimo eksperimentų ir kurių vaikams lituanistiniai dalykai yra svetimesni. Jos taip pat turėtų rasti kelią į lituanistines mokyklas, kurios yra tikros jų talkininkės. Pr. G.

Tėviškės Žiburiai

LIETUVIAI PASAULYJE

AUŠROS VARTŲ MADONA RIO DE JANEIRE

Brazilijoj plačiai pasireiškianti
ypač kovoj prieš komunizmą tau-

tinė organizacija T.F.P – Tradici-
jai, Šeimai ir Nuosavybei ginti
bendrovė – seniai pageidavo turė-
ti Lietuvos Madonos paveikslą.
Pavyko gauti Romoj saleziečių
neseniai išleistą didelį Aušros Var-
tų Dievo Motinos paveikslą. Bu-
vo įteiktas tos Organizacijos va-
dovybei.

Po Kalėdų atėjo iš TFP Rio de
Janeiro sekcijos laiškas, datuotas
1976 m. gruodžio 20 dieną.

SOCIEDADE BRASILEIRA DE DEFESA DA TRADIÇÃO, FAMÍLIA E PROPRIEDADE

SECÇÃO DO RIO DE JANEIRO

Rio de Janeiro, 20 de Dezembro de 1976

Ilmo. Sr.

Cap. Juozas Ciuvinskas

DD. Presidente do Comitê Pró Justiça dos Povos Bálticos

Caixa Postal 2940

O.1000 - São Paulo - SP

Foi motivo de grande alegria para nós o recebimento da estampa de Nossa Senhora da Porta da Aurora, Patrona da Lituânia, que nos foi gentilmente ofertada pelo Sr. por intermedio do Dr. Mano mi Souza Pinto, Diretor-Secretário do Comitê Pro Liberdade das Na - ções Cativas.

A estampa, de grande beleza e alto significado, será posta em quadro e venerada na sede do Núcleo Operário da qual é Pa- trona.

Os operários, cooperadores da Secção do Rio de Ja- neiro da Sociedade Brasileira de Defesa da Tradição, Família e Pro- priedade, estarão suplicando continuamente a Nossa Senhora da Porta da Aurora que afaste do Brasil o perigo comunista e apresse o dia da libertação da gloriosa Lituânia.

A TFP do Rio de Janeiro agradece sensibilizada tão valioso presente, recebido com grande alegria por todos os nossos sócios e cooperadores .

Rogando a Nossa Senhora da Porta da Aurora que der- rame suas bênçãos sobre os povos bálticos e os livre o quanto antes da tirania comunista, subscrevemo-nos .

Marcos Ribeiro Dantas
Secretário

ZANAVYKŲ MONOGRAFIJA, at-
spindinčią to krašto žymiuosius vei-
kėjus, švietimą, ūkines bei visuo-
menines organizacijas, išleis Lietu-
vių Istorijos Draugija Čikagoje. Lei-
dėjų komisija sudaro: pirm. Alicija
Rūgytė, nariai — kun. J. Duoba, J.
Tamulis, J. Kaunas. Straipsnius mo-
nografijai ruošia: dr. J. Puzinas, dr.
J. Eretas, dr. J. Jakštas, dr. P. Joni-
kas, dr. Pr. Jucaitis, kun. V. Bagda-
navičius, V. Žemaitis, dr. J. Zubric-
kas, kun. J. Duoba, J. Tamulis, A.
Rūgytė, J. Janušaitis bei kiti bend-
radarbiai. Leidiniui jau sutelkta ne-
maža dolerių suma, gauta įvairios
medžiagos. Leidėjų komisija prašo
zanavykus atsiųsti savo žymesniųjų
žmonių biografijų, veiklos apybrai-
žų, nepriklausomybės laikais darytų
nuotraukų. Visa medžiaga monogra-
fijai siunčiama A. Rūgytei, 6547 So.
Washenaw Ave., Chicago, Ill. 60629,

TURISTAI PALANGOJE

Turistinę Palangos bazę per paly-
ginti trumpą laiką jau aplankė apie
150.000 svečių iš visos Sovietų Są-
jungos su turistiniais keliaisiais.
Jiems rengiami susitikimai su žy-
miaisiais Palangos žmonėmis bei va-
sarotojais, darbo pirmūnais, II D.
karo dalyviais. Organizuojamos eks-
kursijos į Palangos botanikos parką,
gintaro muzėjų, Klaipėdą, Neringą,
Dimitravo stovyklą, kur yra muzė-
jus pagerbti keliems joje kalintiems
kompartijos veikėjams, ir į vokie-
čių sudegintą Ablingos kaimą, pa-
puostą Žemaitijos liaudies meistrų
sukurtomis medžio skulptūromis.

TARPTAUTINIAME JAUNIMO
ORKESTRU KONKURSE, kurį ket-
virtą kartą V. Berlyne surengė žy-
musis dirigentas Herbert von Kara-
jan, dalyvavo M. K. Čiurlionio vidu-
rinės menos mokyklos styginis or-
kestras su vadovu Saulium Sondec-
kiu. Jaunieji vilniečiai laimėjo I
vietą ir Vilniun parsivežė laureatų
diplomą. Vertintojų eilėse buvo Vil-
niaus konservatorijos rektorius prof.
J. Karnavičius.

"LIETUVOS" ANSAMBLIS, vado-
vaujamas Prano Budriaus, išvyko
gastrolijų Italijon. Spalio 3-7 d.d. jis
dalyvavo Sardinijos saloje sureng-
tose Sovietų Sąjungos kultūros die-
nosė, o po jų pradėjo ilgesnę kelio-
nę. "Lietuvos" koncertai įvyko Ro-
moje, Milane, Venecijoje, Padujoje,
Boloniijoje, San Marine. Išvykos re-
pertuare buvo geriausi vilniečių an-
samblio muzikiniai, choreografiniai
ir vokaliniai kūriniai.

KAUNO KULTŪROS DARBUO-
TOJŲ profsąjungos mišrus choras
"Leliumai" gastroliaavo Š. Korėjoje.

M. K. CIURLIONIO MENO
SKLEIDĖJAS Ichiras Katas iš toli-
mosios Japonijos Jokahomos miesto
atsiuntė padėkos laišką audėjai Ma-
rijai Vaičiūnienei į Pabalvės kaimą
Telšių rajone. Sužinojusi, kad Japo-
nijoje yra įsteigtas M. K. Čiurlionio
gerbėjų klubas, ji pasiuntė M. K.
Čiurlionio šimtmečiui išaustą takelį.
I. Katas M. K. Čiurlionį garsina ne
tik Japonijoje, bet ir baltiečių kon-
ferencijose

V. Kst.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

RUSIJOS ZYDO EFRAIMO SEVELOS ROMANĄ "Truth is for Strangers" ("Tiesa, skirta svetimiesiems") išleido "Doubleday and Co." leidykla, Garden City, N.Y. Jis turi 209 psl., kainuoja \$6.95. Autorius yra žurnalistas, buvęs sovietų karo korespondentas, kuriam pokario metais teko stebėti lietuvių partizanų kovas su sovietiniu okupantu. Išleistas Izraelin, jis lankėsi Niujorke su rusų kalba parašyta knyga, kurioje buvo atskleisti šios kovos faktai. Su jais jis supažindino mūsų VLIKo valdybą 1972 m. Dabar tie atsiminimai pasirodė romano forma. Pagrindinis veikėjas yra lietuvis poetas Algis Požėra, nusipelnęs komunistas, kurį lietuviai turistai iš JAV traukinyje ima klausinėti apie partizanus. Dėl tų klausimų jis prisimena skaudžius pokario laikus, ima gailėtis savo tautos, nes ir jis pats buvo prisidėjęs prie lietuvių kraujo praliejimo. Vagone jis pamato šešiolikmetę Sigitą, saugumiečių Gaidelio ir Paužos vėžamą teisman. Ryžtasi jai padėti, bet pasitenkina tik romantišku sapnu ir nubudęs džiaugiasi, kad dėl jos nespasidarė nemalonomų. Romanas atskleidžia partizanų kovas, sovietų menininkų vidinį pasaulį, juos kamuojančią patogaus gyvenimo ar tikrosios kūrybos nedėkingose sąlygose dilemą.

AMERIKIEČIŲ KENTO UNIVERSITETO BIBLIOTEKA gavo 1782 m. Vilniuje išleistą lietuvišką knygą "Jėzaus Kristaus gyvenimas". Jos autorius — šv. Bonaventūra. Šią knygą, gautą iš savo brolio Juliaus 1939 m., bibliotekai padovanojo Marcelinas Žitkus, gyvenantis Cleveland Heights, Ohio. Ji bus saugoma lietuviškajame bibliotekos skyriuje, kuris jau turi apie 7.000 vienetų rinkinį.

PLATŲ STRAIPSNĮ "M. K. ČIURLIONIS", skirtą jo šimtajam gimtadieniui, pagrindiniame Austrijos muzikos žurnale "Oesterreichische Musikzeitschrift" paskelbė jauna vokiečių muzikologė Dorotėja Eberlein, gyvenanti Duesseldorfe, V. Vokietijoje. Rinkdama medžiagą moksliniam darbui apie muzikinę Rusijos kultūrą XIX š. pabaigoje ir XX š. pradžioje, ji susidomėjo M. K. Čiurlioniu, 1975 m. pavasarį lankėsi Vilniuje ir Kaune. Straipsnyje D. Eberlein nagrinėja muzikinę M. K. Čiurlionio kūrybą, jos ryšius su daile, jai priklausančią vietą aurometinėje Europos muzikoje. Ji taipgi paličia aplinkos įtaką M. K. Čiurlionio stiliaus formavimuisi, jo dėmesį muzikinei lietuvių liaudies kūrybai, simfoninėje poemoje "Jūra" atskleidžiamą V. Europos ir lietuvių liaudies muzikos tradicijas. M. K. Čiurlionio dailėje D. Eberlein mato aiškia muzikinio mąstymo įtaką. Straipsnis iliustruotas M. K. Čiurlionio preliudijos ir fugos gaidų pavyzdžiais, nespaltota "Žvaigždžių sonatas" Allegro reprodukcija.

PAGRINDINIS ČIURLIONIO ANSAMBLIO KONCERTAS Filadelfijoje eucharistinio koncerto proga buvo surengtas rugpjūčio 6 d. didžiojoje Drexelio universiteto auditorijoje. Kadangi jis buvo skirtas

ne tik lietuviams, bet ir amerikiečiams, visa ji programa buvo grynai lietuviška. Ją pradėjo mišrus choras A. Mikulskio dainomis "Mes padainuosim", "Močiute mano", M. K. Čiurlionio "Anoj pusėj Nemuno", M. Petrausko "Gegužinė daina" ir J. Gruodžio "Žvejais". Žymioji kanklininkė Danutė Bankaitytė atliko A. Mikulskio "Lietuvių rapsodiją nr. 2". Pirmąją dalį užbaigė vyrų choras A. Mikulskio harmonizuota liaudies daina "Kai aš jojau per girelę", J. Gaidelio "Naktimi prie Nemuno" ir V. Jakubėno harmonizuota daina "Kad aš jojau per beržyną". Po pertraukos mišrus choras su kanklių orkestro palyda atliko A. Mikulskio harmonizuotas dainas "Kur lygios lankos", "Audėjos dainą", "Visi berneliai po akių" ir "Lazdynėlių". Šokėjų "Subatėlė", "Oželį", "Kalvelį" ir "Malūnėlių" palydėjo kanklių, skudučių ir lumzdelių orkestras. Koncertą užsklendė mišrus choras su kanklių palyda. Užsklandai buvo pasirinktos A. Mikulskio harmonizuotos liaudies dainos — "Skamba, skamba kankliai", "Žveng žirgelis laukoj", "Rambyno baladė", "Čia kraštas liūdnas", "Vestuvių baladė" ir "Papartėlis". Į dainų atlikimą įsijungė sol. Irena Grigaliūnaitė su solistais Algiu Gyliu, Vladu Plečkaičiu ir Raimundu Butkum. Koncertas buvo pradėtas JAV himnu, užbaigtas mūsų Tautos himnu. Chorams dirigavo A. Mikulskis, kanklių orkestrui vadovavo O. Mikulskienė, tautinių šokių grupei — R. Aukštuolis ir R. Motiejūnaitė. Prie koncerto sėkmės taipgi prisidėjo chorvedys R. Babickas ir rež. P. Maželis. Rugpjūčio 7 d. čiurlioniečiai dalyvavo didžiosios Lietuvių Namų salės dedikacijos iškilmėje. Jai buvo suteiktas M. K. Čiurlionio vardas. Šį kartą ansamblio choras atliko ištraukas iš operų — G. Verdi "Traviatos", "Trubadūro", Ch. Gounod "Fausto" ir P. Mascagni operos "Cavalleria rusticana". Beveik atskiru koncertu tenka laikyti tą pačią dieną Čiurlionio ansamblio sugiedotas kompoz. A. Mikulskio lietuviškas Mišias su liaudies instrumentų palyda Sv. Petro ir Pauliaus katedroje. Taigi, ansamblis Filadelfijoje turėjo net tris daug dėmesio susilaukusius ir lietuvių vardą garsinusius pasirodymus.

LIETUVOS KINO STUDIJA centrinei Maskvos televizijai kuria dviejų serijų spalvotą meninį filmą "Mumrikas Didysis" pagal švedų rašytojos Astridos Lindgren apysaką "Kalio Bliumkvisto nuotykių". Scenarijų paruošė pats šio filmo rež. A. Žebriūnas. Filmavimą atlieka J. Gričius, scenovaizdžiais rūpinasi dail. J. Čeičytė, muziką sukūrė kompoz. V. Ganelinas. Filmą yra skirtas vaikams, detektyvinio pobūdžio. Pagrindinį Kalio Bliumkvisto vaidmenį atlieka aštuonerių metų amžiaus moksleivis Tadas Dilys, I. Lotos — Monika Žebriūnaitė, Gretos — aktorė V. Mainelytė. Nemažą aktorių dalį sudaro kitų profesijų menininkai: pianistė A. Dvarionaitė, M. K. Čiurlionio meno mokyklos dėstytojas T. Sernas, muzikologas R. Gučas su šeima, o gangsterius vaidina dirigentas J. Aleksa ir altistas D.

Ši Lietuvos šokėjų pora yra inž. V. Veselkos kūrinys, kuris buvo išstatytas tarptautinio eucharistinio kongreso parodoje Filadelfijoje V. Matulaitis

Katkus. Iš profesionalių aktorių filme dalyvauja V. Girdvainis, jau minėta V. Mainelytė ir Klaipėdos dramos teatro rež. P. Gaidys. Filmavimui pasirinktos Vilniaus senamiesčio gatvelės.

DRUSKININKŲ "DRAUGYSTĖS" SANATORIJOS muzikos kiemelyje ištisą savaitę poilsiautojams buvo rengiami poezijos ir prozos vakarai. M. K. Čiurlioniu skirtą sceninę kompoziciją "Rex" paruošė ir atliko aktorius T. Vaisieta. Maironio baladės, A. Mickevičiaus "Pono Tado" ir "Konrado Valendrodo" ištraukas skaitė aktorius L. Noreika, lietuvių poetų eilėraščius — aktorius V. Kybartas.

MOKSLŲ KANDIDATO DISERTACIJĄ apie lietuvių ūkininkų drabužius XIX šimtmečiuje ir pirmojoje XX šimtmečio pusėje apgynė Lietuvos Mokslų Akademijos istorijos instituto etnografijos skyriaus mokslinė bendradarbė Vida Kulikauskienė. Medžiagos disertacijai ji ieškojo archyvuose, muzėjuose, bibliotekose, 1966-74 m. ekspedicijose sutelkė apie 7.000 drabužių bei jų dalių aprašų iš 411 vietovių. Disertaciją papildė 38 nuotraukos, 152 piešiniai, 15 žemėlapių, ankstyvesnių tyrinėjimų įvadinė apžvalga. Pirmajame skyriuje V. Kulikauskienė nušviečia vyriškų drabužių kitėjimą sąlygojusius veiksnius, antrajame — atskirų drabužių dalių medžiagos, sukirpimo ir nešiosenos vietinius savitumus, trečiajame — vyrų galvos dangą, ketvirtajame — kasdieninį bei išieginį namų darbo apavą. Jos oponentais Lietuvos Mokslų Akademijos istorijos instituto mokslinėje taryboje bu-

vo prof. dr. Pranė Dunculienė ir d. Klemensas Čerbulėnas. Jų teigimu, disertacija yra pirmas toks išsamus vyriškų drabužių tyrinėjimas, kuris bus labai naudingas, kuriant lietuvių vyrų tautinius drabužius įvairioms progoms.

BENDRĄ KONCERTĄ VILNIUJE surengė Lietuvos konservatorijos Klaipėdos skyriaus mišrus studentų choras, vadovaujamas P. Jankausko, ir Vilniaus skaičiavimo mašinų gamyklos vyrų choras "Elektronika" su vadovu V. Urbonavičium. Koncertą pradėjo studentai iš Klaipėdos nauja kompoz. G. Kuprevičiaus ir poeto M. Karčiausko daina "Tėvynė", K. Kavecko ir Maironio kūrinium "Nuo Birutės kalno". Lietuviškajai daliai taipgi atstovavo M. K. Čiurlionio "Sanctus" ir "Neliūskime". Klaipėdiečių programą papildė A. Ešpajaus, S. Tanejevo dainos, dvi choriškos ištraukos iš G. F. Haendelio oratorijos. Būsimųjų chorvedžių chorą sudaro 33 moterys ir 15 vyrų "Elektronikos" choras, minintis savo veiklos 15 metų sukaktį, koncerto pradžiai buvo pasirinkęs V. Muradelio dainą "Leninas su mumis". Po jos skambėjo V. Barkausko "Antkapių prie kelio" ir P. Sližio "Gimtinės beržai". Šių dainų teksto autorius yra P. Širvys. Lietuviškąją dalį užsklendė J. Naujaliao harmonizuota liaudies daina "Ant kalno karklai siūbavo". Vilniečių pasirodymą užbaigė J. Malato harmonizuota čekų liaudies daina "Joneli", E. Griego "Jūra ir krantas", L. Beethoveno "Himnas gamtai". Chorui talkino solistai B. Baniulaitienė, P. Zaremba ir vokalinis vyrų ansamblis, vadovaujamas V. Žeimio.

TIESA IR GYVENIMAS

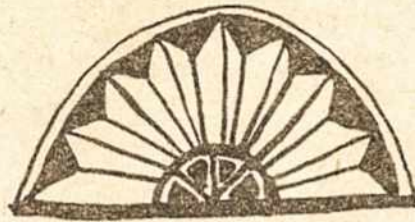
J. Radvila – Lietuvos kardinolas

Lietuvoje buvo garsi Radvilų giminė, kilusi iš didžiųjų Lietuvos kunigaikščių dinastijos. Ypatingai pasižymėjo Mikalojus VI, vėliau pramintas Radvilu Juoduoju. Tai, galima sakyti, buvo faktiškasis Lietuvos valdovas, lyg ir nevainikuotas jos karalius, didysis kancleris, Vilniaus vaivada, Livonijos vietininkas, didžiosios kunigaikštijos archyvo saugotojas. Jis griežtai protestavo prieš ruošiamą Lietuvos-Lenkijos uniją. Politiniais sumetimais jis atsimetė nuo katalikų ir tapo reformacijos rėmėju, priimdamas kalvinizmą. Steigė mokyklas, spaustuves, platino švietimą ir skyrė lietuviams mokslo stipendijas. Jo vardas buvo plačiai žinomas ne tik Lietuvoje ir Lenkijoje, bet ir Vakarų Europoje. O kaip jį gerbė savieji, V. Daugirdaitė-Sruogienė taip rašo:

... Kai Mykolas Juodasis šokdavo ant žirgo, tai pirmieji valstybės vyrai laikė jam balno kilpas, o kai jisai žengdavo į Ponų Tarybos posėdį, net patsai Žygimantas Augustas ir visi pagarbiai atsistodavo, kaip prieš monarchą; kai jis atvykdavo į Krokuvą, Lenkijos karalius išvykdavo jo pasitikti prieš miesto vartus, kaip kitos valstybės galvą. („Lietuvos Istorija“).

Tai iš tos garsios Radvilų giminės buvo paskirtas pirmasis Lietuvos kardinolas. Jo asmenybę liečiančios žinios surinktos iš kun. K. Prapuolenio parašytos knygos „Lenkų apaštalavimas Lietuvoje“.

Autorius rašo, kad būsimasis Lietuvos kardinolas buvo M. Radvilo Juodojo sūnus. Gimė 1556 m. gegužės 31 d. Vilniuje. Krikštytas ir auklėtas kalvinų tikėji-

me. Mokėsi užsienyje ir grįžęs į Lietuvą, priėmė katalikų tikėjimą. 1574 m., turėdamas tik 17 m. amžiaus, jau buvo paskirtas Vilniaus vyskupo padėjėju su paveldėjimo teise. Popiežius Grigalius XIII paskyrimą patvirtino su sąlyga, kad vyskupiją galės valdyti tik sulaukęs pilnų metų. Priėmęs Vilniuje mažuosius šventimus, apie 6 metus studijavo Romoje teologiją. 1581 m. iššventintas ir paskirtas Vilniaus vyskupu, o 1583 m. — Lietuvos kardinolu. Popiežius Grigalius XIII paskyrimą patvirtino. Būdamas tik 27 m. amžiaus, jis pats pirmasis pasipuošė Lietuvos Bažnyčios kunigaikščio purpuru. Darbuodamasis Vilniuje, įsteigė kunigų seminariją, padovanojo jai žemių ir draudė į tą seminariją priimti nemokančius lietuvių kalbos. Rėmė Vilniaus universitetą ir kitas mokslo įstaigas. Uždraudė kapitulos nariams valdyti po kelias parapijas ir pats lankė vyskupiją ir stengėsi atstatyti pairusią tvarką. Vizituodamas parapijas, kartu veždavosi ispaną jėzuitų kunigą A. Ariasą, kuris, išmokęs lietuvių kalbą, klausydavo išpažinčių ir sakydavo lietuviškus pamokslus. To neįstengė padaryti nė vienas jėzuitas lenkas. Būdamas kardinolu, du kartus dalyvavo konklovoje, renkant popiežius Inocentą IX ir Klemensą VIII. Paskutiniaisiais savo amžiaus metais buvo popiežiaus legatu Lenkijoje. Nors buvo išsimokslinęs ir mokėjo keletą kalbų, bet neturėjo pakantos kitoms tikybos. Tai parodo jo griežti sąlymai naikinti protestantų (ypatingai jo tėvo) išleistas knygas.

Vyskupas, kardinolas, kunigaikštis Jurgis Radvila mirė 1600 m. sausio 21 d. Romoje, baigdamas 44 savo amžiaus metus. Palaidotas Jėzuitų bažnyčioje.

V. Vytenietis

E. L.

Masinis žygis už Kristų

AL. GIMANTAS

Mano kaimynystėje, vos už poros mylių, Pontiac miesto naujajame Silverdome stadijone spalio pabaigoje vyko 10 dienų užtrukę populiarus amerikiečio pamokslininko Billy Graham religinio susikaupimo vakarai. Laikraštiniam smalsumui skatinant, teko dalyvauti ir stebėti vieno tokio vakaro eigą. Iki šiol tą neblogą kalbėtoją buvo tekę girdėti tik per radiją ar matyti ekrane. Tad buvo gera proga pačiam išgyventi ir vietoje susipažinti su kitų krikščioniškų religijų pastangomis bei metodais pasiekti keliasdešimt tūkstančių auditoriją ir ją uždegti Kristaus Evangelijos liepsna. Besipiečiančio ekumeninio sąjūdžio šviesoje ir katalikai gali rasti iškalbingojo Billy Graham žodžiuose uždegančių paskatų.

Tvarkingai besiveržiančią stadijoną publiką pasitiko daugybė tvarkdarių ir trijų tūkstančių asmenų choro giedamos religinės giesmės. Dalinama spausdinta programa, kurioje nurodomos giedotinos giesmės, supažindinama su kalbėtoja, solo himnų atlikėjais. duodama kita smulki informacija.

Stadijono viduryje, kur vyksta sporto rungtynės, įrengta didoka pakyla, sustatyta eilė kėdžių, pulpitais, pianinas ir kitose pusėje vargonai. Prožektorių sruogos apšviečia estradą. Dar keletas mažesnių pakylų spaudai, televizijai ir rekordavimui. Vienoje pusėje, beveik palubėje, įtaisytas didelis spalvotas televizijos ekranas leidžia sekti visą eigą estradoje ir publikoje. Salės gale kiek mažesnis nespaltotas ekranas, elektroniniu būdu perteikias vaizdus iš salės ar cituojas išrašus iš Šv. Rašto.

Apžvelgi didžiulę areną ir matai gausią visokio amžiaus abiejų lyčių minią. Ypač daug jaunų veidų. Nemažai susirinkusiųjų laiko rankose Šv. Raštą ir giesmių knygas, daug kas bando kartu giedoti su choru.

Punktualiai pradama programa. Supažindinama su žymiaisiais to vakaro svečiais. Jų tarpe — daug įvairių indėnų genčių vadų, su spalvingomis plunksnomis ant galvų. Kalbėti kviečiamas Charles Colson, buvęs buvusio prezidento Niksono teisinis patarėjas, patyręs daug nemalonumų Watergate byloje, sėdėjęs kalėjime ir grį-

žęs į Kristaus kelią. Jis pasakoja savo gyvenimo istoriją, kaip pagaliau atradęs Išganytoją bei dvasios ramybę. Kalbų protarpiais, vargonams ar pianinui palydint, po vieną ar dvi giesmes sugieda dvi solistės, žinomos iš televizinių Lawrence Welk programų (sekantį vakarą solistu buvo populiarusis Johnny Cash).

Pagaliau be jokio supažindinimo prabyla ir pats Billy Graham. Platūs, tikslūs ir energingi rankų mostai. Dažnai laiko atverstą šventraščių, skaito vieną kitą ištrauką, paprastais žodžiais duoda būdingesnių gyvenimo įvykių pavyzdžių. Kiekvienas jo sakinytis liudija Dievo meilę bei Kristaus šviesą. Kviečia melstis, dažnai, visur ir visada, atgailoti už kasdienes mūsų pačių ir pasaulio nuodėmes. Ragina pripažinti Kristų savo Išganytoju ir tapti Jo sekėju.

Ispūdingas buvo momentas, kai, B. Graham pakvietus, tūkstančiai žmonių pakilo iš savo vietų ir artėjo prie centrinės pakyls, viešai išpažindami Kristų, chorui giedant padėkos himnus bei psalmes. Buvo vežami ligonys ratukuose, ėjo ramiais pasiramščiuodami luošieji ir už parankių vedami ligoniniai.

Tikrai stipri krikščioniškoji manifestacija, liudijanti kaip labai žmonija yra ištroškusi Dievo tiesos ir meilės.

T. Ž.

• Šeima be lietuviško laikraščio — židinys be tautinės ugnies

* KARDINOLAS JOSIP SLIPYJ, 84 m. amžiaus ukrainiečių katalikų vadovas, kreipėsi į visus ukrainiečius — katalikus, ortodoksus ir protestantus, kviesdamas jungtis į vieną Ukrainiečių Bendriją ukrainietiško patriarchato vadovybėje. Ta proga jis vėl pasisakė už savo teisę į ukrainietiško patriarchatą, nors Vatikanas, bent šiuo metu, nenori tos teisės jam pripažinti. Savo ganytojiniame laiške kardinolas pabrėžia, jog, nešališkai žiūrint, jokių pagrindinių dogminių skirtumų tarp ukrainiečių katalikų ir ortodoksų nėra. Visi skirtumai bei susiskaldymai yra atėję iš kitataučių, kurie žino, kad suskaldę ukrainiečius susilpnins jų tautą ir tikėjimą. Jis taipgi kreipėsi į ukrainiečius protestantus ir priminė atvejį Argentinoje, kur ukrainiečiai Jehovos liudininkai jau dabar dalyvauja ukrainiečių katalikų pamaldose.

JURGIO GLIAUDOS NOVELĖ „URAGANAS“ paskelbė JAV leidžiamas išėvių rusų laikraštis „Novoje Ruskoje Slovo“. Novelėje vaizduojama iširusios šeimos tragedija ir artimo meilės pergalė prieš kerštą.

IŠ PLJS IR STUDENTIŠKOS VEIKLOS

LIETUVIŲ JAUNIMAS KOLUMBIJOJ

Praeitą vasarą Kolumbijos Lietuvių jaunimo sąjunga (KLJS) suruošė antrą jaunimo stovyklą. Stovykla įvyko netoli Medellin miesto, mažam priemiesty, vardu La Ceja (išvertus lietuviškai, būtų "antakis"). Dalyvavo maždaug 26 jaunuoliai iš visos Kolumbijos.

Stovyklai vadovavo Vacys Kęstutis Slotkus, dr. Antanas Mockus ir Gina Gaurišaitė. Dalyvavo ir specialiai atvykęs svečias iš Los Angeles, Kalifornijos, studentas Linas Kojelis.

Stovykla tęsėsi tik pusę savaitės, tačiau programa buvo gera, turėdama rimtų ir pramoginių dalių. Kasdien buvo lietuvių kalbos ir istorijos pamokos, tautinių šokių ir dainų repeticijos. Be to, vakarais buvo įvairios vakarinės programos, šokiai, talentų vakaras ir t. t.

Šioji buvo antroji KLJS suruošta stovykla. Pirmoji įvyko pavasarį Villavicencio miestelyje. Toje stovykloje susiorganizavo KLJS valdyba ir sudarė metų planą. KLJS leidžia vienintelį Kolumbijoje leidžiamą lietuvišką laikraštėlį, tai Kęstučio Slotkaus redaguojama "Pašvaistė". Pirmame "Pašvaistės" numeryje buvo išsamiai aprašytas Trečiasis jaunimo kongresas. Be to, Kolumbijos lietuvių jaunimas yra suorganizuavęs tautinių šokių grupę "Audra". "Audra" jau yra pasirodžiusi Kolumbijos Vasario 16-tos minėjime ir Kolumbijos Lietuvių dienose. KLJS valdyba stengiasi įsteigti kokią nors lituanistinę mokyklėlę.

Šią žiemą, KLJS tikisi suorganizuoti bendrą LJS jaunimo stovyklą kartu su Venecuelos LJS. Tai būtų didelis įvykis, kuris pa-

reikalautų daug darbo, bet veikli KLJS tikrai turėtų pajėgti šį darbą įvykdyti.

JAU PLANUOJAMAS IV PLJ KONGRESAS EUROPOJE

Gabija Juozapavičiūtė, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė, šią vasarą lankėsi Europoje Pasaulio lietuvių jaunimo ketvirtojo kongreso reikalais. Ji dalyvavo Europos Lietuvių studijų savaitėje Chantilly, Prancūzijoje, ir tarėsi su jaunuimais ir vyresniaisiais iš Anglijos, Vokietijos, Šveicarijos, Švedijos, Prancūzijos, Australijos ir JAV. Po to keliavo į Vokietiją, kur posėdžiavo su IV PLJS komitetu: Andrius Šmitas — pirmininkas, nariai — kun. Damijonaitis, Romas Šileris, Alfredas Lutzas, Romana Žutautaitė, Gerardas Bauras, Vincas Bartusevičius ir Petras Nevulis. G. Juozapavičiūtė praneša, kad jaučiamas nepaprastas entuziazmas. Vokietijos jaunimas yra pajėgus ir darbštus. Jau dabar jie ieško vietos studijų dienoms ir tariasi su Anglijos lietuviams dėl galimybių ten suruošti bent dalį kongreso. Tarp kitų planų, kalbama apie "Lagerio dieną". Gal bus proga aplankyti tas vietas, apie kurias tiek daug iš tėvų esame girdėję. Ketvirtasis kongresas turėtų būti gerai suorganizuotas, nes visi komiteto nariai yra dalyvavę ankstyvesniuose jaunimo kongresuose.

IV PLJK Komiteto adresas:
Manfredas Šiušelis
IV PLJK Komiteto Būstinė
Romuva — Schloss Rennhof
6840 Lampertheim 4
Huetenfeld,
WEST GERMANY

JAV lietuvių jaunimo atstovės ir atstovai stovyklauja Argentinoje pasaulio lietuvių jaunimo kongreso metu
Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

IR ŠVEDIJOS LIETUVIŲ JAUNIMAS SUSIORGANIZAVO

Marija Čeginskaitė, III PLJK atstovė iš Švedijos, suorganizavo Švedijos Lietuvių jaunimo sąjungą. Jai pavyko surasti arti 50 lietuvių kilmės jaunimo, kurie dalyvavo pirmame suvažiavime.

AUSTRALIJOS JAUNIMAS GYVAS

Australijos III PLJK atstovų suvažiavimas įvyko Melbourne, rugpiūčio mėn. viduryje. Tikslas — sutvarkyti Australijos LJS statutą. Buvo suruošta Kongreso nuotraukų ir eksponatų parodėlė. Gediminas Statkus parodė filmą apie Kongresą, Rugsėjo mėn. buvo suruošti šokiai ir Tautos šventės minėjimas. Šiuo metu ruošiamasi ALJS suvažiavimui, kuris bus šaukiamas gruodžio mėn., Australijos Lietuvių dienų metu.

NEATSILIEKA IR BRAZILIJOS JAUNIMAS

Jau įsisteigė Brazilijos Lietuvių jaunimo sąjunga. Pirmininkas — Arnoldas Zizas, sekretorė — Silvija Bendoraitytė.

AMERIKON PAKVIESTA SOLISTĖ IŠ ARGENTINOS

PLJS valdybos pakviesta, sausio — vasario mėnesiais atvyksta solistė Adriana Jocyte iš Argentin.

tin. Jos koncertas Chicagoje bus vasario pradžioje.

ARGENTINOS LIETUVIŲ JAUNIMAS NEMIEGA

Naujoji Argentinos LJS valdyba oficialiai prisistatė Pavasario baliaus metu Buenos Aires mieste. Programą atliko mergaičių oktetas "Žibutės", Argentinos Lietuvių centro šokių ansamblis ir Adriana Jocyte, kuri buvo išrinkta Pavasario karaliene. Argentinos jaunimas lapkričio 13, 14 d. d. organizuoja stovyklą Villa Marista.

RŪPINTASI SVEČIAIS

PLJS valdyba, talkinama įvairių lietuviškų organizacijų, rūpinosi visa eile užsieniečių, kurie vasarą lankėsi Šiaurės Amerikoje: Dalia Šulcaitė iš Venecuelos, Nilda Guzikauskaitė, Beatrice Bacevičiūtė ir Eugenija Bacevičienė iš Argentinos ir dalis Venecuelos tautinių šokių grupės šokėjų.

DĖMESYS POLITINIAMS REIKALAMS

Algis Čepas, PLJS valdybos narys politiniams reikalams, praeitą savaitgalį posėdžiavo Clevelande su jaunimo ryšininkais politiniams reikalams. Šiuo metu planuojama jaunimo konferencija su VLIK-u. PLJS valdyba yra kviečiama į VLIKo seimą gruodžio pradžioje.

Iš "Akademinės
Prošvaistės"

Kolumbijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos surengtos stovyklos "Gintaras" dalyviai, baigę valgyti keptą jautį.
Nuotr. L. Kojelio

Mūsų Lietuva Mažiesiems

PADĖKOS DIENA

Mes šventėme Padėkos Dieną šeštadienį savo vasarnamyje Huntsvillėje. Sukalbėję maldą, valgėme kalakutą. Maldose padėkojome Dievui už maistą, kurį jis mums yra davęs, už drabužius, už mamos ir tėvelio sveikatą, už sesers ir mano sveikatą.

Mes labai skaniai pavalgėm. Tada aš pagalvojau, jog ši diena yra labai svarbi tėvams, nes jie turbūt dėkojo Dievui, kad turi pinigų užmokėti vasarnamio mokesį.

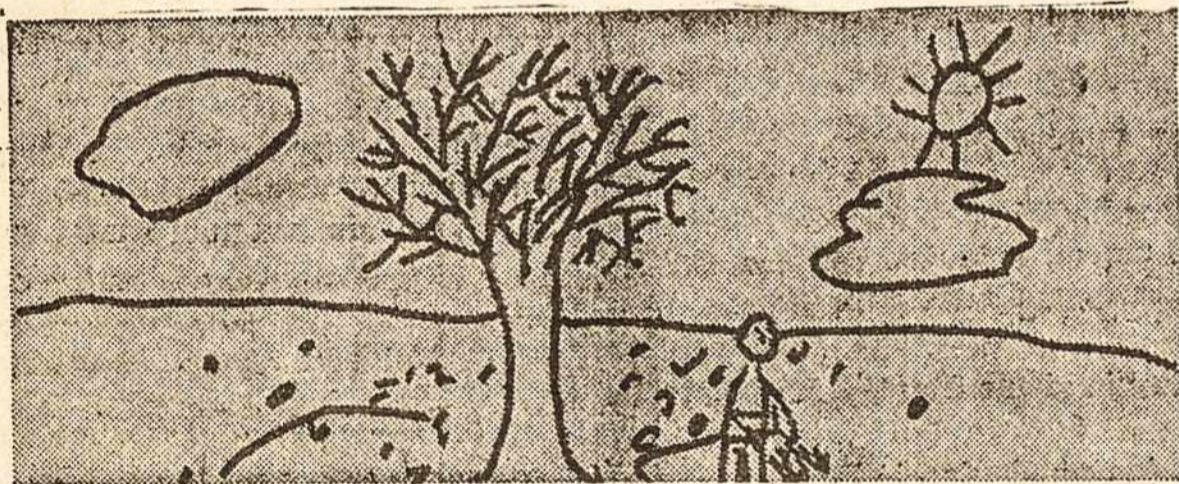
Iš viso man atrodo, kad Padėkos Diena yra labai svarbi, nes ji mums yra paskirta padėkoti Dievui už visa, ką Jis mums yra davęs. Mes visi pamirštam, kad Dievas yra mums davęs, net kartais nepagalvojam apie Dievą. Todėl manau, kad Padėkos Diena yra labai svarbi.

Algis Balsys, VIIIa sk.

* * *

Padėkos Dieną visa mūsų šeima turėjome gražią vakarienę. Visa tai buvo sekmadienį. Mes valgėme kalakutą su kimšalu ir kitus įvairius valgius. Turėjome ir vyno. Padėkos Diena reiškia, kad mums reikia būti dė-

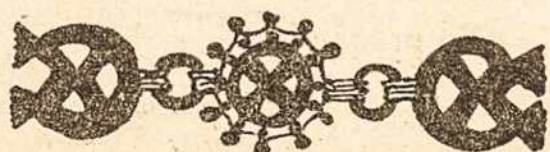
VEJAS

Piešė Vitas Lukošius, Marquette Parko lit. m-los 6 sk. mok.

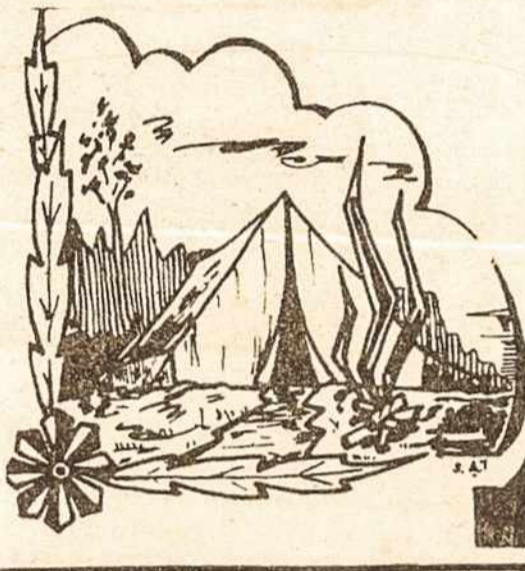
Jei būčiau aš vėjas, dažnai nulėkčiau į Lietuvą ir į kitas Europos šalis. Aplankyčiau girias, pievas, jūras, kalnus, kaimus ir sodybas. Aš neščiau lietu, sniegą ir šalną, barstyčiau obelų žiedus, vėsindčiau karštą vasaros dieną ir kutenčiau medžių šakeles.

Mirga Bankaitytė,
Clevelando šv. Kazimiero lit.
m-los 9 sk. mokinė.
"Pavasario derlius"

kingiems Dievui už visa, ką turime. Mes laimingi, kad galim laisvai kalbėti, turime pakankamai maisto, drabužių ir kitų reikalingų daiktų, kurių kiti kraštai neturi.

Petras Tutlys, VIIIa sk.

ATOSTOGAUJU

Mes važiuojame į savo vasarnamį prie ežero. Einam žuvauti, slidinėjam vandeniui ir plaukiame. Įrdomės laiveliais. Einam lankyti savo pusbrolių, tetų ir dėdžių. Lipame į kalnus. Iš viršaus galime matyti, kur pradėjom.

Algis Naujokas,
Rochesterio lit. m-los
mok. "Plunksna".

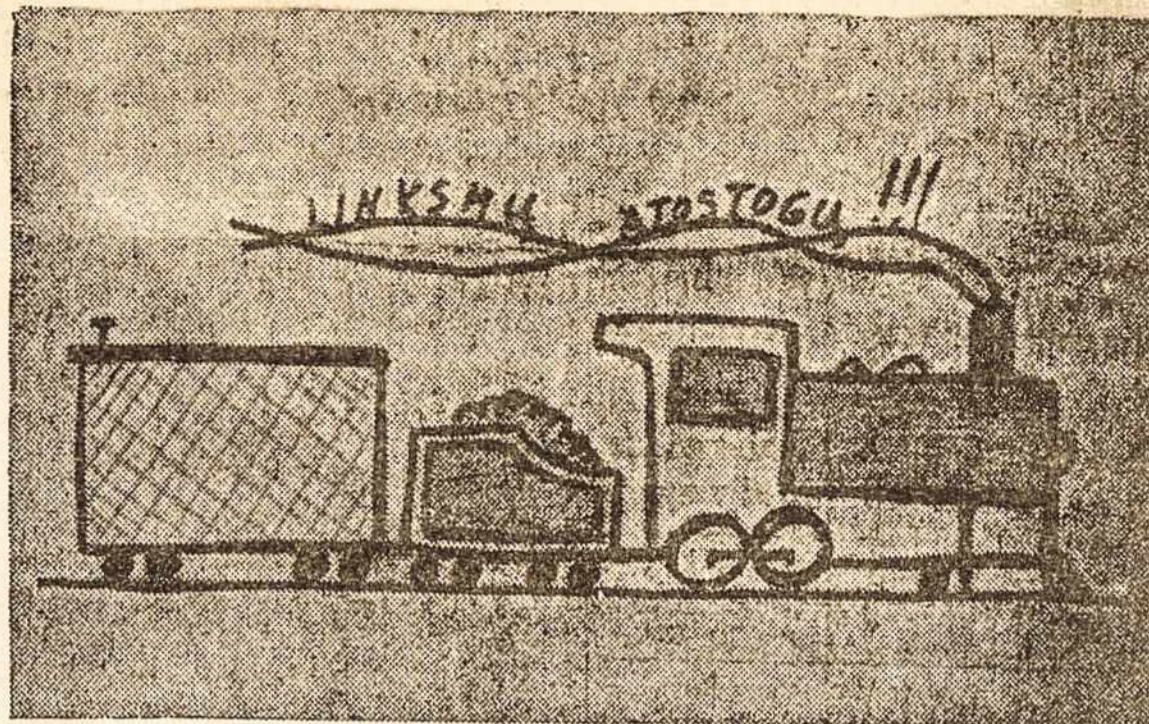
VEJAS STOVYKLOJE

Siaučia vėjas, šlapias vėjas —
Gęsta ugnys pūtime —
Ir virėjai ir virėjos
Skundžias vėju ir žeme.

Mūsų ryžto klauso krosnys —
Lenktyniaujam su gamta —
Ūkvedžiai mūs labai dosnūs —
Kiekviena diena šventa.

Tai valio, valio, stovykloj
Ir virtuvė ir vadai —
Broliai, sesės — rūpestingi,
Ištesėti pažadai.

O. B. Audronė

Piešė Audrius Polikaitis, Marquette Parko lit. m-los 3 sk. mok.

JAUNŪJŲ ŠYPSNIAI

Gerai darbai

Klasės auklėtoja klausia mokinius:

— Na, vaikai, pasakykit man, kokius gerus darbus jūs padarėt praėjusią savaitę?

— Aš padariau bent du, —
taria Tomukas.

— Kokius?

— Šeštadienį aš aplankiau tėtą, ir ji tuo labai apsidžiaugė.

— O antrasis?

— Sekmadienį išvažiavau, ir tuo teta dar labiau apsidžiaugė.

Trumpakalbė

Tėvas: Gerai, Maryte, šį sykį telefonu kalbėjai tik 15 minučių, vietoj pusvalandžio ar ilgiau. Darai pažangą! Su kuo ten kalbėjai?

Marytė: O, su niekuo ypatingu — kažkas iššaukė klaidingą numerį.

Mokykloj

Mokytojas:

— Jonuk, kodėl kasdien ateini mokyklon nešvariomis ausimis?

— Kad neturiu kitokių.

Gudruolis

Sūnus prisipyręs prašo tėvą pinigų į kiną. Tėvas ir šiaip sukasi, ir taip, bet pagaliau taria:

— Duosiu, jei atsakysi į vieną klausimą.

— Gerai, — sutinka sūnus.

— Tai pasakyk, kiek lapų yra ant to medžio palangėj?

— Trys tūkstančiai du šimtai keturiasdešimt penki, — greit atpila sūnus.

— O iš kur tu žinai?

— Tėveli, tai jau yra antras klausimas. O aš turėjau atsakyti tik į vieną.

Švara

Onutė: Kai nusiprausiu, visada pasižiūriu į veidrodį, ar tikrai esu švari.

Vytukas: Kam to veidrodžio reikia? Aš pasižiūriu į rankšluostį!

Pasigyrė

Saulius: Tėveli, mane šiandien mokykloj pagyrė.

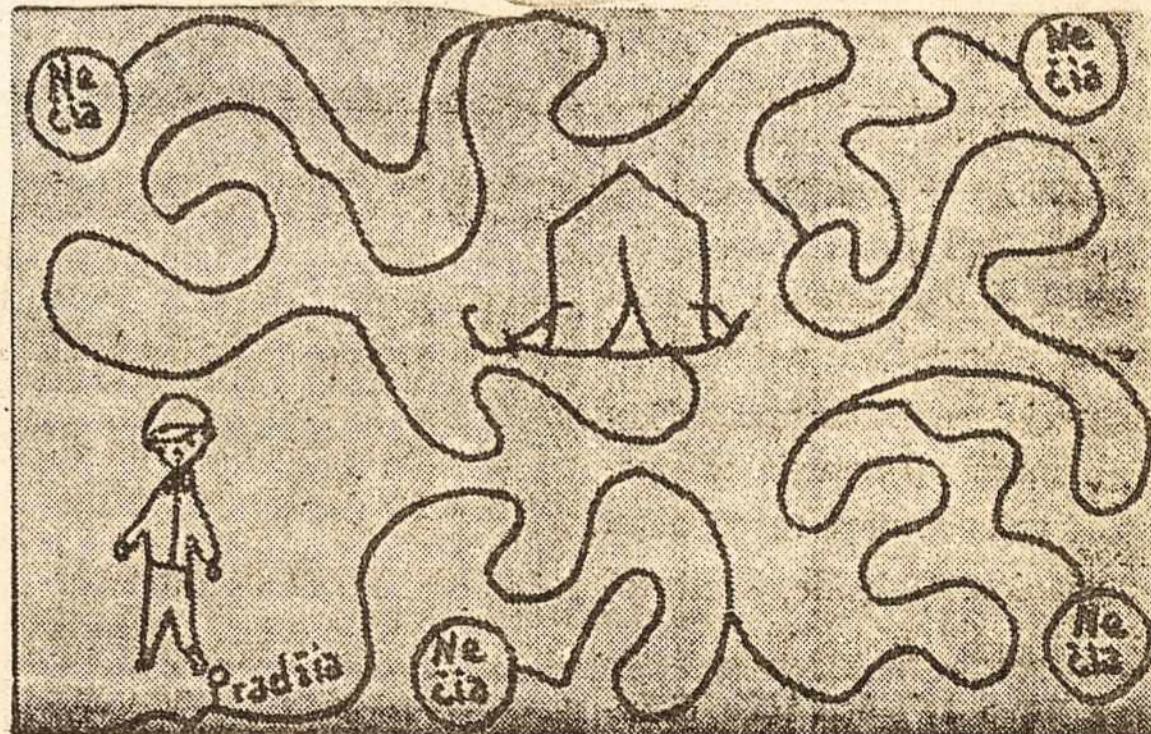
Tėvas: Tikrai? Už ką?

Saulius: Mokytojas sakė, kad nėra didesnio tinginio, kaip aš!

Atradėjas

Tėvas: Ar žinai, Tomuk, tokį skystį, kuris niekad neužšąla?

Tomas: Šiltas vanduo, tėveli!

(Žiūrėkite brėžinį). Stovy- penki takai, nežino kuriuo eiti. klautojas paklydo miške. Ne- Padėkite jam, atliksite gerą beranda savo palapinės. Yra darbelį

Literatūra · Dailė · Mokslo

Lietuva, ta sovietų Vendėja...

Keli žodžiai apie E. Sevelos veikalą "Truth is for Strangers"

V. A. JONYNAS

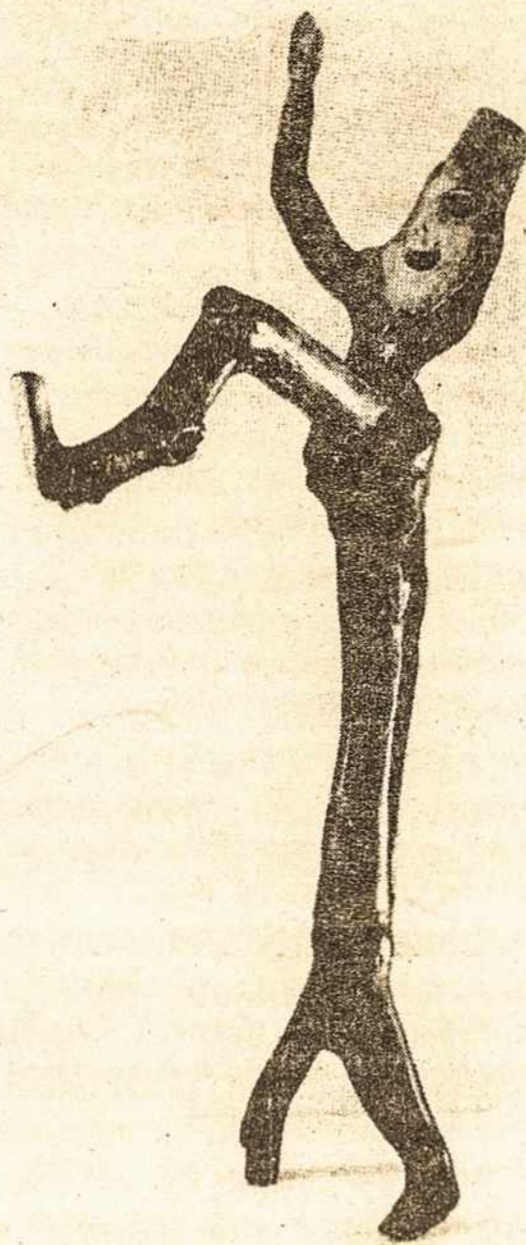
Jau kelis kartus "Tėviškės Žiburiuose" buvo užsiminta, kad emigravęs Izraelin su šeima Efraimas Sevela yra parašęs rusų kalba romaną apie Lietuvos kalinimą "Truth is for Strangers" (Tiesa, skirta svetimiams). Išversta į anglų kalbą, tą knygą išleido žinomoji "Doubleday" leidykla. Kiek teko pastebėti, jau yra buvę palankių atsiliepimų. Bent bibliotekoms skirtuose žurnaluose, kaip pvz. "Kirkus Review" ar "Publisher's Weekly". Pastarajame ji minima, kaip "įsimenanti" knyga ("This is a memorable book"). Tad yra galimybių, kad ji paplis ir ras prieglobstį viešose skaityklose.

Užtat pravartu susipažinti su jos turiniu, su autoriaus pastanga literatūrine forma perteikti savo pergyvenimus, savo minčių pasaulį. Už vis smalsiau, žinoma, patirti kiek autorius liko atviru savo buvusiai tėviškei ir jos žmonių kančioms. Užbėgdami už akių, pastebėkime, kad skaitytojo laukia daug staigmenų... Ir džiugių, ir nevisai...

* * *

Biografinių žinių apie autorių Efraimą Sevelą turime nedaug. Aplanke minima, kad tai antroji jo knyga. Prieš tai jis parašęs novelių rinkinį. Neminima, ar jis išverstas. Be to, sakoma, kad autorius buvęs žurnalistu, dirbęs kinematografijos srityje kaip scenarijų rašytojas ir režisiorius.

Toji kino pramonės patirtis atspindi, tarp kitko, ir jo romano sąrangoje. Esmėje tai sunarstyti ant siūlelio paskiri epizodai — atsiminimai, užsisvajojimai, sapnai, ištikę pagrindinį veikėją vienos keistos kelionės traukiniu iš Maskvos į Vilnių metu. Pasakojimas, taip sakant, vyksta dviem planais. Yra pačios kelionės nuotykių aprašymas ir yra prisiminimai, perker-tą pasakojimo eigą. Įpratęs montuoti filmų kadrus, autorius nevisada paiso, ar tas bei anas įtarpas išryškina, ar ne jo pagrindinio veikėjo dvasinį portretą. Kaikur kameros akis užgaišta fiksuoti dalykus, kurie romanui gal ir nebūtini. Kaikas nevisai įtikinama, net naivoka, kaikur pasitaiko padrikumo. Esama taip pat scenelių, kurias dar prieš ketvirtį šimtmečio būtumėm apšaukę "slidžiom", jei

PRANO BALTUONIO medžio šaknų skulptūra "Aidas"

• Mes greičiau būsime linkę pasiaukoti, jei atsiminsime, kad tėvyneje likusieji neša kur kas sunkesnę našta negu mes... J. ERETAS

ne pornografinėm. Bet visumoj jaučiamas ritmas, gyvumas, svarbiausia, tikslingumas, žinojimas, kur einama.

* * *

Prieraše po pavadinimo sakoma, kad veikalė vaizduojama Sovietijos poeto dalia. Nelaukčiausia, kad tokiu eilėkalium autorius pasirinko ne kokią Jevtušenką, bet Maskvos malonėm apdovanotą lietuvių — Algį Požerą. Pastebėkim tuoj pat, kad pavardė netikusi, nes primena tikrą asmenį Juozą Požerą, buvusį baleto šokėją, vėliau prasi-stūmusį iki žurnalisto, apybrai-žininko, kino darbuotojo. Daugiau negu abejotina, ar šis asmuo pasitarnavo Sevelai romano herojaus prototipu. Tikriausiai ne. Autoriui turbūt paprasčiausiai norėjosi pavaizduoti kokia menkystė slepiasi po ordiniais apdovanotų žymūnų ištaigiom eilutėm. Vargu ar jis bandė nuplėšti kaukę kokiam maskolberniui lietuviui poetui, juo labiau, kad romanas rašytas rusų kalba. Antra vertus, akivaiz-

du, kad autorius net nevisai suvokia dvasinę poeto struktūrą. Skaitytojui sunku įtikėti, kad Algis Požera yra poetinės prigimties žmogus. Vos vienoj vietoj minima, kad jį persekiojusi eilutė: "Lietuva, kuri šypsais pro ašaras", bet tokie mūzos prisilietimai, sakykim, ištinka kiekvieną. Dar kitur Sevela aprašo, kad Algis susimąstęs, išgirdęs rusų elgetas traukiant melodiją pagal Jevtušenkos žodžius. Esą, kaip gera, kai posmai nueina į liaudį. Bet tai maždaug viskas. Mūsų manymu, galėjo Sevela pavadinti pagrindinį veikėją dailininku, skulptoriumi, kino meistru, operos solistu, žodžiu, betkoku menininku, tapusiu Maskvos globotiniu, ir veikalas nuo to nebūtų nukentėjęs. Ir pridėkim — tai joks priekaištas romanui.

* * *

Poeto-laureato figūros autoriui, matyt, prireikė todėl, kad būtų įtikinamesnė fabula. O ji nesudėtinga. Kažkada pylęs egzaltuojančius komjaunimą ir klasių kovą eilėraščius, vertęsis visokia korespondencine mezliava, kaip daugelis pradedančiųjų (tai paaiškina skaitytojui iš kur jis tiek žino), Algis Požera susilaukia pagaliau Maskvos pašventinimų. Tai vedęs vyras, nebejaunas, bet dar dailus patinas, mokąs ir skubąs išnaudoti savo patrauklumą merguželių tarpe. Dabar jis grįžta iš Maskvos į Vilnių. Ten jis kalbėjosi su savo kūrinių vertėju į rusų kalbą ir susilaukė iš to seno krieno bolševiko nemalonios pastabos, esą jo lyrika skystėjanti su diena. Geležinkelio stotyje ištinka jį daug kitų nesmagumų. Kažkodėl neatskuba atsiveikint maskviškę mylimoji, kuždėjusi jam, kad jis jos vikingas. (Autorius keliose vietose pabrėžia rasių lietuvių pranašumą prieš ruselius, bet tai nevisai skanu). Be to, jis negauna vietos geriausios klasės vagonė, nes ten sugarma būrys kažkokių amerikiečių moterų. Kaip paaiškėja vėliau — tai lietuvis iš Amerikos. Kai Požera patraukia vagonan-restoraną, ir ten jam pastojamas kelias. Laimei, "Inturisto" vadovė, išgirdusi jo šlovingą pavardę, ištirpsta vietoj — išleidžia jį į turistų grupę, paskui, pabūgusi, kad jis gali susišnekėti sava kalba, mėgina panaudoti Algį propagandi-

niam tauškalams. Tas Tamaros arogantiškumas nuteikia mūsų herojų priešiška. Juo labiau, kad jis jau spėja susimirksėti su daug žadančia čekagiške, šeštadieninės mokyklos mokytoja Joana Mage-Mažeikaite. Geriama, žinoma, nemažai. Kiekvienu atveju susikirtimas su "Inturisto" saugumiete, pasijautimas pastumdėlio vietoj pažadina Požeroje atsiminimus. Tai proga autoriui įterpti tris vaizdelius iš partizaninio karo ir kolektyvizacijos laikotarpiū, kuriuose iškeliamas lietuvių moterų heroji-zmas.

Kai pagaliau Algis parsiranda (su Joana iš paskos) į savo vagono skyrių, savo apmaudui jis randa jame įsitaisiusius keleivius. Pasirodo, tai saugumiečiai, šiaipjau sukalbami lietuviai, gabeną Kaunan suimtą nepilname-tę Sigitą. Algiiui ji primena kažkada pažintą mergiotę — Danutę. Vėl seka įtarpas apie tolimą kolūkį ir jo mažaraštę vedėją Saulienę. Žinoma, tenka papasakot Sigitos bylą. Vėl proga leisti išsišnekėti sargybiniam. Įtarpai, įtarpai... Sigita tuo metu spėja prisipažinti meilėje širdžių ėdikui Algiiui. Tasai, savo ruožtu, ima kažkodėl jaustis kaltu, kad savo eilėm blogai veikęs jaunimą. Vienu metu jis beveik prikalbina saugumiečius leisti jam mėginti ištraukti iš painedavos tą vargšę mergaitę.

Šioj vietoj skaitytojas ima būgštauti, kad išsipildys tai, kas užuominomis įtaigojama viršelio aplanke — staigus Algio atsivertimas į doros kelią ir panašiai. Žodžiu, būdinga sovietinėms apysakoms pabaiga. Laimei, Sevela čia padaro savotišką "mirties kilpą" ir randa kur kas įtikinamesnę, psichologiškai pateisinamą pabaigą. Tiesa, Algio poeto profilis visiškai sunyksta, bet užtat skaitytojas mato prieš save tikrą, gyvą žmogų. Nevisai patrauklų, tai tiesa, bet išlaikytą portretą. Ir tai daug svarbiau, negu pastanga įrodyti kokia niekinga ir trapi tarybinio poeto-valdininkėlio dalia.

Kažin ar eilinis šio krašto skaitytojas tai pastebės, bet, atidžiau pažvelgus, "Truth is for Strangers" išsako ne vien augš-tai kilusio, žemai tūpsinčio karjerizmo-buržujuko a la Požera likimą, bet ir aplamai visą kraštą dusinančią priespaudą, neišvengiamai greitinančią visų (net ir tų, kurie buvo režimui palankūs, kaip Saulienė, Motja-Kralikas) perdegimą.

* * *

Toks yra romano turinys. Bet,

ŠIMTASIS GIMATADIENIS

Celina Petkevičiūtė-Mošinskienė gimė 1876 gruodžio 9 Šiauliuose, Elenos ir Romualdo Petkevičių šeimoj. Jubiliate yra plačiai žinoma lietuvių tarpe kaip veikli nepriklausomos Lietuvos visuomenininkė, pedagogė, labdarybės draugijų veikėja.

Tėvui mirus, jos motina ištekėjo už S. Prakaičio, kurio namuose vykdavo lietuvių veikėjų suvažiavimai. Juose dalyvavo ir Vincas Kudirka. Taigi Celinai jau pačioj jaunystėj teko susipažinti su anų laikų lietuviška veikla.

Pirmoji mokykla, kurią Celina pradėjo lankyti, buvo Šiaulių rusų keturklasė. Iš jos netrukus ji buvo pašalinta už atsisakymą sėkmadieniais eiti į pamaldas cerkvėj. Gimnazisto Vytauto Mošinskio padedama, ji namie pasiruošė egzaminam į Lomonosovo gimnaziją Rygoj. Tą gimnaziją ji ir baigė. Petrapily studijavo aukštuose prof. Leshafto kursuose ir tuo pačiu laiku dėstė istoriją Šv. Kotrynos mergaičių gimnazijoje. Ketvirtoj klasej tuo laiku Celinos mokine buvo Sofija Kymantaitė, vėliau Mikalojaus Čiurlionio žmona.

Petrapily ištekėjo už inž. Vytauto Mošinskio, vėliau Charkovo Technologijos Instituto ir Lietuvos Universiteto profesoriaus, kurio šimtąjį gimtadienį šią vasarą plačiai minėjo Lietuvoj. Celina Petrapily įsteigė savo pirmąjį vaikų darželį, pradžioj savo bute, vėliau erdviose notaro Zabielskio įstaigos patalpose.

LIETUVA... VENDEJA

kaip sakėme, ne tiek kelionės aprašymas, kiek įtarpai, "flash-back", piešią pokario tikrovę, sudaro romano pažintinę ir meninę vertę. O jie gyvi, spalvingi. Sunku būtų teigti, kad Sevela yra išskirtino pajėgumo rašytojas. Iš kitos pusės, jis tikrai nemenkesnis už daugelį rusų rašytojų, kurių kūriniai platinti "samizdatu", buvo išversti į vakariečių kalbas. Vertime į anglų kalbą, be abejonės, galėjo taip pat nukentėti žodyno ir stiliaus puošmenos. Visdėlto atrodė, kad jo stilius daugiau žurnalistinis, reportažinis.

(Bus daugiau) T. Ž.

Celina Mošinskienė gruodžio 9 švenčia savo šimtąjį gimtadienį.

Sugrįžusi į nepriklausomą Lietuvą, ji tęsė savo pedagoginį darbą Kaune. Per visą nepriklausomos Lietuvos laikotarpį daugelio kauniečių vaikai savo pirmus mokslus pradėjo Mošinskienės vaikų daržely. Vieną kitą savo buvusių mokinukų jai dar ir dabar tenka sutikti. Ji noriai klauso jų pasakojimų apie jų šeimas ir vaikaičius kurie dabar yra maždaug to paties amžiaus, kokio buvo jų seneliai, kada jie žaidė, šoko, dainavo, vaidino, piešė, rašė, skaitė ir pešėsi savo pirmojoj mokyklėlėj—vaikų daržely... Be šio labai mėgiamo ir sėkmingo darbo su vaikais, Celina Mošinskienė aktyviai dalyvavo ir visuomeniniam darbe bei labdarybės organizacijose. Savo darbu ir sumanymu ilgus metus talkino Lietuvos motinom ir vaikam globoti organizacijų sąjungos ilgametei pirmininkei Jadvygai Tūbelienei. Niekad neatsisakė jokio darbo, visuomet turėjo naujų idėjų, kaip būtų geriau suruošti balių ar pobūvį, praveisti loteriją, kaip surinkti daugiau dovanų laimėjimam, kad tik daugiau pelno būtų Pieno Lašo, Kūdikų gelbėjimo, Tautiniam laivynui remti ir kitom draugijom. Ji buvo visur, vis geros nuotaikos, vis užimta, vis bėgte, dirbo su noru ir meile, nesigailėdama savo laiko.

Ji taip pat buvo viena iniciatorių ir steigėjų Moterų seklyčios Kaune. Jaukiose patalpose buvo biblioteka ir skaitykla, kuriomis nemokamai galėjo naudotis tos moterys, kurios norėjo ramiai praleisti valandą kitą, paskaityti, pasikalbėti, susipažinti.

MŪSŲ ŽINIOS

NAUJŲJŲ METŲ LINKĖJIMAI

Neuųjų Metų naktį Mūsų Lietuvos redakcija rado į pašto dėžutę įdėtą lapą su linkėjimais Naujiesiems Metams, kurį čia be pastabų perspausdina.

LIET.KAT.BENDRUOMENĖS CHORUI - įspūdingų ir gražių koncertų bei vaisėmis atšvęsti savo 40 metų sukaktį.

SÃO PAULO IR APYLINKIŲ LIETUVIAMS - gausiai dalyvauti metinėje lietuvių dienoje, suruoštoje naujai įsigytoje jaunimo stovyklavietėje Atibaioje.

ATVYKUSIEMS 1927 METAIS - būti pagerbtiems ypatingame jų imigracijos penkiasdešimtmečio šventėje ir gausiai iš Kanados rugpiūčio mėnesį atvykstančio mergaičių „Aido“ choro koncerte jiems pagerbti.

SKAUTAMS IR SKAUTĖMS - pasiųsti bent vieną savo atstovą į šeštąjį lietuvių skautų Tautinę Stovyklą Australijoje 1978 m. sausio mėn.

SV. JUOZAPO VYRŲ BROLIJAI - vėl surengti tokį puikų spaudos balių, kuris be gražios nuotaikos, pelnė ir Mūsų Lietuvai nemažai lėšų.

PAJŪRIO LIETUVIAMS - seniai ir naujai gyvenantiems Santos, S. Vicente, Praia Grande, Guarujá, Suarão ir kitur, surengti pajūrio lietuvių šventę kuria nors ypatinga proga.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGAI - laiškais apjungti toliau gyvenantį jaunimą, sukviesti Brazilijos lietuvių kilmės jaunimo suvažiavimą ir pradėti ruošti atstovus į IV-tąjį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą. 1979 metais Vokietijoje.

VILA ZELINOS PARAPIJAI - kuo greičiausia pataisyti ir vėl pastatyti lietuvišką kryžių be kurio Lietuvos respublikos aikštė ir bažnyčios šventorius netraodo taip savas.

KELIAUTOJAMS IR ATOSTOGAUTOJAMS - kadangi tiek daug šį mėnesį keliauja Argentinon ir Urugvajun atostogauti, sekančiais metais prisidėti dar didesniam skaičiui vykstančiam į VI-tąjį Pietų Amerikos lietuvių kongresą Urugvajuje.

JAUNIMUI - sulaukti antrojo žo-

C. Mošinskienė išaugino ir išmokslino du sūnus, abu inžinieriai. Algirdas gyvena Brazilijoje, Vytautas įsikūręs Pompano Beach, Floridoj. Ji turi 4 vaikaičius ir 6 provaikaičius.

-o-

1944 įvykiai privertė palikti savo kraštą, ir sukaktuvininke pirmiausia atsirado Vienoj, iš ten Brazilijoje, vėliau Philadelphijoje, o dabar gyvena 900 SE 7th Av., Pompano Beach, Fla. 33060, sūnaus Vytauto šeimoj.

Nežiūrint savo šimto metų amžiaus, Celina Mošinskienė

dyno dalies - portugaliskai-lietuviško žodyno.

NEMUNUI - laimingos kelionės ir sėkmingo koncertų Urugvajuje ir Argentinoje šių metų vasario mėnesį.

LIET.KAT.BENDRUOMENĖI - gražiai praplauti ir atnaujinti Jaunimo namų pirmąjį aukštą.

PABALTIEČIŲ KOMITETUI - surengti skirtingą ir dar įdomesnę lietuvių, latvių ir estų parodą rugpiūčio mėnesį ir jos programon pakviesti „Aido“ choristes atskrisiančias iš Kanados.

MŪSŲ LIETUVAI - susilaukti tiek daug nuoširdžios paramos, kaip 1976 metais.

DAIL. INŽ. M. IVANAUSKAS, gyvenęs JAV-se, lankydamasis Brazilijoje, domėjosi galerijomis, muzėjais ir įvairiomis institucijomis. Nuo traukoje — jis lankosi Butantano institute ir laiko nenuodingą gyvatę "Mucrana", kuri medžioja kitas nodingas gyvates

tebėra sveika, žvali, myli žmones ir gamtą, mėgsta judėti, keliauti, ką nors naujo pamatyti, naujų pažįstamų įsigyti. Plačiai koresponduoja su giminėmis, draugais ir pažįstamais visose pasaulio dalyse. Nevieną stebina savo šviesia atmintimi ir nepaprastu gyvastingumu. Netenka abejoti, kad ji savo ilgo gyvenimo būvy yra sutikusi eilę žmonių kuriem vienu ar kitu atveju, yra palikusi neišdildomų įspūdžių. Būtų įdomu, jei kas spaudoj papasakotų apie savo pažintį su šimtmete jubiliate.

Darbininkas

MŪSŲ ŽINIOS

A.A. KAP. JONAS BUDZILAS

Po sunkios ligos, gruodžio 28 d. Santose pasimirė savanoris - kūrėjas ir kovų dalyvis už Lietuvos Nepriklausomybę ir jos laisvę – kapitonas **JONAS BUDZILAS**.

Velionis buvo taurus lietuvis, patriotas, tikrai ir nuoširdžiai mylėjęs savo Tėvynę ir nuo pat jaunystės dienų pasiryžęs už jos laisvę atiduoti, reikalui esant, ir gyvybę.

1918-19 m. dalyvavo laisvės kovose; vėliau įstojo į Karo Mokyklą kurią 3-čiąją laidą užbaigė 1920 m. leitenanto laipsniu. Kariuomenėje tarnavo technikos dalyse, ilgiausiai Šarvuočių Rinktinėje, užimdamas atsakingas pareigas. Už ypatingus nuopelnus Tėvynei buvo apdovanotas „Gedimino ordinu“ ir kitais atžymėjimais.

1930 m. atvyko į Braziliją ir pradėjo dirbti Teksas bendrovėje kurioje taip pat užėmė augštas ir atsakingas pareigas ir išsitarnavo pensiją. Gyveno visą laiką Santos mieste, iki 78 metų.

Brazilijoje sukūrė šeimą ir mirdamas paliko žmoną Aldoną ir tris dukteris, jau ištekėjusias, kurių dvi gyvena Š. Amerikoje ir viena seserį Lietuvoje.

Buvo palaidotas Santos miesto kapinėse, dalyvaujant būreliui giminių, draugų ir pažįstamų.

Kap. Juozas Čiuvinskas

Kap. J. Čiuvinskas su žmona Marija, vietoj vainiko, užprašė 30-tos dienos Mišias šv. Kazimiero p-jos koplyčioje š.m. sausio 30 d. sekmadienį 8 val. Giminės, draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti Mišių aukoj.

MIRÉ ESTŲ KONSULAS

Gruodžio 29 d. mirė, po ilgos ligos, estų konsulas, dr. Ferdinand Saukas. Tai buvo paskutinis Pabaltijo krašto konsulas Brazilijoje.

Laidotuvėse – Vila Mariana šermentinėje ir Campo Grande kapinėse – dalyvavo ne tik estų kolonija bei latvių ir lietuvių atstovai, bet ir daug kitų – lenkų, vengrų, korėjiečių ir oficiali Pro Liberdade komiteto atstovybė su TFP padaliniais.

Atsisveikinimo apeigas atliko estų pastorius (estiškai) ir latvių (portugališkai). Atsisveikinimo žodį tarė kap. J. Čiuvinskas, kun.

Pr. Gavėnas ir deputatė Dulce Salles. Garbės sargyboje, prie trijų Pabaltijo vėliavų, budėjo dvi lietuvaitės ir dvi estaitės tautiniais rūbais.

Prie kapo, po religinių apeigų estiškai ir portugališkai, Pro Liberdade komiteto ir TFP organizacijos vardu kalbėjo dr. Manoel Fiuzza, latvių kolonijos vardu kap. Patuška, korėjiečių kolonijos atstovas dr. Kim ir keli estų kolonijos nariai. Visi jautė estų konsulo netekimu bendrą visų pavergtų tautų liūdesį. Vieni kitus skatino nenuleisti rankų kovoj už tautų laisvę ir žadino viltį, kad tiek Estija, kiek ir kitos pavergtos tautos prisikels laisvam gyvenimui.

Apie patį konsulą Ferdinand Sauką plačiau ir išsamiau parašys Baltų biuletenis. Čia tik keli veiklos bruožai, surišti su bendra Pabaltijo komiteto veikla.

Prieš 9 metus susitvėrė São Paulo Pabaltijo komitetas – Comitê Pro Justiça dos Povos Bálticos – estų konsulato būstinėje, Largo Paissandu. Jo kūrėjais buvo kaip tik konsulas F. Saukas, kap. J. Čiuvinskas ir latvių pastorius J. Mekšs. Iš lietuvių pusės, jam kuriantis, dar dalyvavo P. Šimoniš ir J. Jodelis. Komiteto vadovybė kas metai keičiasi rotaciniu būdu.

Pabaltiečių komitetas leidžia portugališkai informaciją **BOLETIM BÁLTICO**; per šiuos 9 veiklos metus suruošė 6 bendras tautinio meno ir kultūros parodas pačiam miesto centre; kasmet ruošia liūdnojo birželio minėjimus pamaldomis bei programa. Kas gal svarbiausia – įstengė atidaryti duris į plačią vietinę spaudą, į kurią galima perduoti visas informacijas, liečiančias mūsų pavergtas tėvynes.

Konsulo mirtimi estų konsulatas neužsidarė – konsulo pareigas tęs jo sūnus, dr. Olev Saukas.

GYVA KALĖDŲ DOVANA

Kaip tik prieš Kalėdas, gruodžio 20 dieną, Onutė Petraitytė-Liblik ir Sergio susilaukė antrojo įpėdinio – Pauliuko Alfonso. Tai gražiausia dovana ne tik laimingiems tėvams, o ir seneliams. Tai gražiausias pasauly kūdikis, ne-

siilauja gėrėjusis senelė dona Rosa.

Tad nuoširdžiausių sveikinimų tėvams, seneliams ir mažajam Pauliukui-Alfonsui.

KELIAUJA SU SKAUTAIS

Edvardas Peleckis, su tėvais ir seserim gyvenęs Brookline, išvažiuoja autobuso kelionėn su skautų vienetu, kuriam priklauso jau penkeri metai. Per daugiau kaip mėnesį apvažinės Argentiną, Paragvajų ir Čilėje iki Santiago, visur susitikdami su vietiniais skautais.

SVEČIAI IŠ KANADOS

Naujųjų Metų sutikime Zelinoje dalyvavo ir Strimaičiai iš Toronto, atvykę praleisti šventes Brazilijoje. Šią savaitę šildosi Santos pajūryje.

SIUNČIA SVEIKINIMŲ

Daug sveikinimų iš Rosario (Argentinios) MŪSŲ LIETUVOS redakcijai, administracijai, „visam štabui ir skaitytojams bei rėmėjams ir bendradarbiams“ Kalėdų ir Naujųjų Metų proga siunčia Jonas Papečkys.

Jis dargi dėkoja p. Alf. D. Petraičiui už ML prenumeratą ir prašo 50-čio komitetą Rosario Bendruomenės knygynėliui viena egzempliorių „Lietuviai Brazilijoje“ leidinio.

• Neturėkime dvejetainės: vienos katalikiškos asmens gyvenime, antros pagoniškos visuomeninėse ir valstybinuose reikaluose. Skaudu žiūrėti, kaip kartais tėvynės vaikai stoja vienas prieš kitą.

VYSK. K. PALTAROKAS

A.a. Lietuvos kariuomenės šarvuočių ats. kapitonui **JONUI BUDZILUI** mirus, jo šeimai liūdesio ir skausmo valandoje giliai ir nuoširdžiai užuojautą reiškia

JŪREVIČIŲ ŠEIMA

Vivamente sensibilizados pelo falecimento do prezadíssimo Dr. **FERDINAND SAUKAS**, valiosíssimo Consul da Estônia, participamos pesarosas do luto da desolada Familia Saukas e de toda a Colonia Irmã, desejando o descanso eterno ao saudoso Estinto e a libertação quanto antes da querida Pátria.

O Comitê Pró Justiça dos Povos Bálticos
e

a Comunidade Lituano Brasileira

Sių metų gruodžio mėn. 29 d. **VISATOS** Kūrėjui pašaukus į Amžinąją buveinę **ESTŲ TAUTOS SŪNŲ**, Laisvės prieš Vergiją **SIMBOLI**, Konsulą **FERDINAND SAUKAS**, **FRONT INTERNACIONAL CONTRE LE COMMUNISME** vardu reiškiau didžiausią užuojautą likusiai velionio šeimai, giminėms, visai Estų kolonijai esančiai Laisvame Pasulyje šiapus geležinės uždangos, taip pat ir ten anapus pasilikusiems vergijoje – pačioje Tėvynėje, jų numylėtoje prie Baltijos Krantų **ESTIJOJE – ESTŲ Tautai**, kurie siekia per kraujo aukas ir didelį pasisventimą savo Tautai laisvės.

MELDUTIS LAUPINAITIS

F.I.C.C.

Delegado para a America do Sul

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING
médica

HOMENS-SENHORAS
CRIANÇAS

Av. Eulina, 99-V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Li-mão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA CHUVAS DE TODOS OS TIPOS, PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS MINI-BOMBRIHAS, TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Av. Paulista, 1043

11.000-000

R. Coelho Barros, 104
V. Prudente

Fones: 274-0677 - (Out. 274-1136)
São Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

STOVYKLAUS JAUNIMAS

BLJS pirmininkas Arnaldas Zizas su valdyba nustatė jaunimo stovyklos datą: nuo sausio 3 iki 10. Vaikų stovykla vyks nuo sausio 14 iki 20, praneša Eugenija Bacevičienė.

NAUJIEJI METAI ZELINOJE

Seserų pranciškiečių salėje Naujieji Metai užklupo apie 300 svečių, vos spėjusių pasivaišinti šaltais ir karštais patiekalais – paskutine metų vakariene. Nekreipdami dėmesį į tai, kad paprastai pirmą metų dieną paukštiena nevalgoma (nes duoda „azar“), Naujųjų Metų sutikimo dalyviai valgė gardžius lietuvių šeiminių paruoštus valgius, prie stalų „Rūtelės“ jaunimo nešamus.

Užgiedojus gaidžiui, Sambasó orkestras puolė į samba, kuri ratan įjungė kone visus gražiai papuoštoje salėje, susirinkusius, kad net norom ar nenorom atsirado vis daugiau batelius nusiavusių. Šampano butelių kamščiai pripildė orą, o jų turinys – dar daugiau linksmino svečius. Iš gerai organizuotos virtuvės nuolat ėjo užkandžiai, šeiminingo kun. Juozo Šeškevičiaus paruoštų padavėjų nešami.

Kai Mūsų Lietuvos korespondentas skubėjo redakcijon šventės aprašyti, dar skambėjo samba, girdima per pusę Vila Zelinos apylinkės. Sutikime gausu buvo jaunimo, kuriems buvo skirti ypatingi stalai; tradiciniai susibūrė prie savo stalo ir L.K. Bendruomenės choristai su šeimoms. Daug kas prisiminė ir pereinusių metų Sutikimą, Jaunimo Kongreso pirmąją dieną Brazilijoje.

Pagal neoficialius duomenis, jaunimo stovyklos naudai ruoštame renginyje dalyvavo 60 jaunimo, 120 moterų, du kunigai ir 118 žmonių.

SUTIKIMAS SAJUNGOJE

Naujųjų 1977 Metų sutikimą taip pat suruošė ir Braz. Lietuvių Sąjunga-Alliança savo būstinėje R. Lituania, 67. Buvo ten gardžių valgių paruoštų ponių, pačių Sąjungos narių. Turėjo specialiai labai gražiai išpuoštą salę. Dalyviai, kurių buvo apie 70-80, sutiko Naujuosius Metus nuotaikingai šokdami valsą, sveikindamiesi ir bučiuodamiesi.

NAUJAS ŽIDINYS

Šeimos židinį pirmąją metų dieną Vila Zelinoje sukūrė Laima

RIO DE JANEIRO, RJ.

Sausio 30, sekmadienį 11 val. senosios katedros koplyčioje bus mėnesinės Lietuvių Mišios, kurias laikys prel. Pijus Ragažinskas. Iki to laiko koplyčia bus vėl sutvarkyta, išėmus iš jos laikinai sudėtus išdegusių kambarių daiktus.

Vosyliūtė ir Jonas Robertas Adamavičius gražiose apeigose, pripildžiusiose beveik visą bažnyčią. Jaunieji draugavo jau eilę metų, vis kartu dalyvaudami Jaunimo kongreso studijų dienose ir pasitarimuose. Bažnyčioje vargonais grojo jaunojo sesuo Irena Kuniškienė, skaitymus lietuviškai ir portugališkai skaitė Vanda Pilipavičiūtė ir Sonia Bareišytė. Svečiai sugūžėjo jaukioms ir gražioms vaisėms Jaunimo namuose.

Vandos bei Vytauto Vosylių ir Onos bei Bolio Adamavičių vaikai gyvena Vila Prudentėje. Vestuvėse be gausių svečių iš São Paulo apylinkių, buvo giminių iš Rio de Janeiro ir São Vicente.

PAVADUOS KLEBONA

Prel. Pijus Ragažinskas sausio mėnesį pavaduos vietinį kleboną Avaré mieste.

VEDĖ

Gruodžio 31 vedė Vila Libanezoje gyvenęs Klaudijus Milinavičius. Sausio 8 São Paulo katedroje ves Algirdas Butkevičius.

RUOŠIA IV PLJK

Gruodžio pabaigoje Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba atsiuntė laišką buvusiems III Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso pareigūnams, prašydama nusiųsti įvairių žinių ir nuomonių IV-tojo PLJK komiteto pirmininkui Vokietijoje. 1979 metais įvyksiančio kongreso komitetas š.m. sausio 14-16 posėdžiauja Vasario 16 gimnazijoje, Vokietijoje.

BAIGS DARBA

III PLJK Finansų komisija Brazilijoje numato užbaigti savo darbus, kurie po kongreso prasitęsė dar metus, nes kongreso likutis komisijos ir viso JK komiteto buvo skirtas jaunimo stovyklavietei įgyti. Pirmininkas prel. P. Ragažinskas ir išdininkas Jonas Tatarūnas numato surašyti komisijos baigminį aktą. Kongreso 65.000 kr. likutį palaikys banke ir suvedus įvairias užsilikusias sąskaitas,

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDĖJA

Mokyt. LIU DA MAJ I E N Ė sesers Onos Rimidis mirties 1 metų sukakčiai paminėti. - Šv. Mišios, šia proga, bus aukojamos š. m. sausio 17 d., 7 val. šv. Kazimiero parapijos koplyčioj.

JK finansų komisija stovyklos reikalams atidavė visus 88.000 kr.

STUDIJŲ SAVAITĖ

Europos tradicinė lietuviškų studijų savaitė įvyks Anglijoje liepos 31 – rugpiūčio 6 d. Londono universiteto patalpose. Kainuos JAV \$ 100.00. Kreiptis į Studijų Savaitės Komitetą, Lithuanian House, 1/2 Ladbroke Gardens, London W 11 2PT.

APRAŠO MUS

Dr. Grigas Valančius, iš Kalifornijos, JAV, aprašo dienraštyje „Drauge“ savo kelionę po Lotynų Ameriką pereinusių metų viduryje. Brazilijai skyrė du ilgesnius straipsnius, atspausdintus gruodžio mėnesį. Aprašo lietuvių šeimas, lietuvišką veiklą São Paule ir bendrai įspūdžius apie Braziliją.

Pasaulio lietuvių Jaunimo sąjungos informacijos biuletėnis gruodžio mėnesį įdėjo Brazilijos LJS valdybos sąrašą ir trumpą veiklos aprašą.

OPERUOS AKIS

Šią savaitę Mūsų Lietuvos išnešiotojas Ignacas Vijūnas gydos ligoninėje po akių operacijos. Auga Rasos skaitytojams dvi savaiti laikraštis bus nunešamas į namus kitų.

KELIAUJA ARGENTINON

Be anksčiau minėtų keliautojų, į Argentina išvažiavo Irenė Skurkevičiūtė, Regina Braslauskaitė, Vladas ir Stasė Velučiai iš Vila Mangalot.

JAUNIMO STOVYKLA

Sausio 3 – 10 jaunimo stovykla (vyresniems negu 16 metų) vyksta Šimkūnų vasarnamyje Santa Isabel, SP.

VAIKŲ STOVYKLA

Vaikų stovykla, nuo 8 iki 15 metų amžiaus, įvyks sausio mėnesį, nuo 16 iki 23 dienos, Kondrotų šeimos ūkyje, Itu, SP. Užsirašyti reikia iš anksto. Stovyklos mokestis 150 kr. už asmenį be nuolaidų šiais metais už didesnį narių skaičių iš tos pačios šeimos. Užsirašyti pas Eugenija Bacevičienę. R. Pedro de Godoi, 396, Vila Zelina, Tel. 63-9343 arba pas kun. A. Saulaitį, tel. 273-0338.

ML KALĖDINIS NUMERIS

Pereitęs savaitės Mūsų Lietuvos numeris, kuriame šešiuose puslapiuose paminėtas lietuvių imigracijos Brazilijon penkiasdešimtmetis ir keturiais puslapiais aprašytas III Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas, išsiųstas be prenumeratorių dar 1.925 šeimoms, kurių adresai buvo paruošti dar prieš Jaunimo kongresą.

SPAUDA

yra pati svarbiausia priemonė lietuvybei palaikyti visuomeninį ir šeimų. Paremk ją savo auka.

SEMANARIO NOSSA LITUANIA

MŪSŲ LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
Dr. JOSÉ FERREIRA CARRATO

Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 105 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 500 kr. Paskiro numerio kaina: 2,00 kr. Užuojautos ir sveikinimai nuo 40 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti: „Pedro Daugintis“ vardu.

Strapsnius ir korespondencijas redakcija taso, pertvarko savo nuožūra. Ne naudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai iškreiskia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį: vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.